

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:		Konto P. K. O. 410'288.	OGŁOSZENIA:	
Miesięcznie	Zł. 1'10	Redakcja i administracja: ul. Nowy Świat 20.	Strona	Zł. 200—
Kwartalnie	Zł. 3 30	Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.	1/2 strony	Zł. 100—
Półrocznie	Zł. 6 60	Rękopisów nie zwraca się.	1/4	Zł. 60—
Rocznie	Zł. 13 20		1/8	Zł. 30—
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Zł. 1'50		1/16	Zł. 15—
			1/32	Zł. 8—
			Przed tekstem 100 proc. drożej.	Drobnie za słowo 30—
Rok IV.		Tarnów, piątek dnia 17 kwietnia 1931 r.	Nr. 15.	

Nowo-otwarty **SALON MÓD** pod firmą „KLAIRA”
mieszący się przy ULICY KRAKOWSKIEJ L. 49 (lokal firmy Artur Popper, pralnia i farbiarnia)
zaopatrzonym jest office w kapelusze najnowszych modeli paryskich i wiedeńskich.
Przyjmuje się również wszelkiego rodzaju przeróbki. Uprasza się o łaskawe zwiedzenie salonu.

Wskazanie chwili.

Od terminu XVII kongresu sjonistycznego od-
dziela nas zaledwie dwa i pół miesiąca. Mimo to na
lamiach prasy sjonistycznej serdecznie mało poświę-
ca się sprawie tej uwagi. W przeciwnieństwie do lat
ubiegłych, kiedy zwykle dość wiele zajmowano się
kongresem już na szereg miesięcy przed jego odby-
ciem. Przyczyna tej różnicy leży przede wszystkim
w wyekwydaniu na dalszy bieg dyskusji politycznej
między Egzekutywą Jewish Agency a rządem man-
datowym.

Ostatnie wiadomości telegraficzne sygnalizują
rozpoczęcie t. zw. drugiej części pertraktacji. Pre-
zydent Weizman natychmiast po powrocie z Pale-
styny przystąpił do kontynuowania pracy politycz-
nej, a wyjazd Dra Ruppina do Londynu wskazuje na
to, że dalsze pertraktacje z rządem mają się rzeczy-
wiście rozpocząć, gdyż właśnie Dr Ruppin przewi-
dziany jest jako główny reprezentant Jewish Agency
przy tych pertraktacjach, mających dotyczyć proble-
mów kolonizacyjnych obok politycznych.

Przestanka, o której wspomina list Mac Donalda
w końcowym ustępie, t. j. porozumienie żydowsko-
arabskie jako warunek dalszej, aktywnej współpra-
cy rządu w odbudowie Palestyny — nie ziszcila się. Wy-
silkil prof. Weizmana w tej mierze nie wyszły poza
balony próbne, które miały za zadanie wysondować
nastroje wśród Arabów. Można było z góry przewi-
dzić, że stanowisko miarodajnych czynników wśród
Arabów będzie w tej chwili bezwzględnie negatywne.
Można także z całego szeregu objawów wnosić, że
stanowisko rządu ugody tej nie popierało. Rząd —
zdaje się — trwa w wygodnej roli obserwatora dwóch
stron błądzących się, bo rola ta pozwala mu oscylo-
wać i ustępować już to jednej już to drugiej stronie, aby
żadnej nie nie dać. Rząd angielski, zaprzęgnięty tro-
skami politycznymi o wiele większego kalibru niż
sprawa Palestyny, stara się ugruntować politykę,
którą Austriacy nazywali „fortifren”, „Białą Ksie-
gę” dał Arabom, — list Mac Donalda — Żydom. Pod
wpływem pierwszej uciechli Arabowie, pod wpływem
drugiego Żydy. On, a teraz niewiadomo, co będzie,
bo z kolei zaczyna się znów burzyć Arabowie.
W dziedzinie faktów nie się nie zmieniło. „Biała
Księga” tak samo nie została wykonana, jak list Mac
Donalda, a jako curiosum warto przytoczyć fakt, że
władza mandatowa jako dyrektywę przesłała urzęd-
om palestyńskim i Białą Księgę i list Mac Donalda.
Trucizna i odrutność. Co kto woli.

Chancellor i Passfield pozostali na swem stano-
wisku, nie się w aparacie administracji palestyńskiej
nie zmieniło, pożyczka palestyńska pozostała na pa-
pierze, przepisy imigracyjne pozostały te same,
wpływ prywatnego kapitału żydowskiego do Pale-
styny jest nadal podważany wskutek drańskich
wymogów, w konsekwencji z powodu braku inwesty-
cji zrasza bezrobocie, choć w tempie znacznie po-
wolniejszym niż gdziekolwiek indziej na świecie, a j-
szub żydowski trwa z zaciśniętym zębami w boha-
terskiej pozycji i wprost imponująca zwartość pa-
nuje nad temi wszystkimi trudnościami, jak orga-

nizm, który z braku dopływu sił z zewnątrz żywi
się własnymi zapasami i rezerwami.

Ostatnie strzały arabskie po wyjeździe Weizma-
na czynią wrażenie słów: „Angley — ostrzegamy!
Żydy — czuwamy!” Jiszub zachowuje zimną krew,
ale kto wie, czy p. Passfield strzalał tych — k-
tóż wie, kto je zamowił — nie już jako środka obron-
nego przed postulatami prezydenta Weizmana w no-
wych pertraktacjach, o ile dojdą do skutku. „Chce-
my, chcielibyśmy, ale widzieliśmy — przecież, że nie
możemy!”

Jakoś to wszystko tak wygląda, jak przeciwie-
ństwo systemu „fair play”, który wedle ustalonego do-
gmatu stanowił małe polityki angielskiej.

Ala mimo wszystko jest dobrze, bo nie jest — go-
rzej. Nie jest ponad to wykluczenie, że Francja, któ-
rą Anglia zaczęła znów zachować na terenie
europejskim, zechce przyjaźnie odplacić się Anglii
na Bliskim Wschodzie, aby jej tam przysporzyć trud-
ności.

Pogłoski o ogłoszeniu Syrii królestwem są wła-
śnie taką próbą zdystansowania Anglii. Są to pogło-
ski nie obojętne dla całokształtu polityki sji-
stycznej.

W tym splecie trosk czekamy z napięciem na dal-

szą akcję nieustrudzonego prezydenta Weizmana.
Przeżywamy okres ciężki i trudny ze względu na
chwilowy spłot sił istniejących poza nami i wbrew
naszej woli. Znajdujemy się jakby w okresie utajo-
nego stanu wojennego. I dlatego nigdy jeszcze hasło
solidarności i jedności nie było tak aktualne, jak
w tej chwili, u progu XVII. Kongresu.

Za tydzień, dwa rozpocznie się akcja wyborcza.
Hasła partyjne będą się licytować w imię własnej,
wyłącznej zbawienności, a tymczasem w tej chwili —
zdanem możemy — pora na podkreślenie tych mo-
mentów, które nas łączą, a nie tych, które nas dzieli.
Bieda nam, jeśli żar klasnej, krótkowzrocznej niena-
wści międzypartyjnej w sjonizmie rozpalił do bia-
łości i przesłania jego żar na salę XVII Kongresu.

Jest obowiązkiem przedewszystkiem stamsioniz-
mu, jako najbardziej odpowiedzialnej części ruchu
światowego, wnieść w walkę wyborczą hasło wy-
ższego poczucia odpowiedzialności. Z wszystkich sił
dażyć trzeba do tego, aby XVII Kongres stał się
dlaż naradę woli solidarności, twardej i meskiej.
Jest to główna siła, którą wobec świata i narodu
żydowskiego przeciwstawić możemy w tej chwili
trudnościom.

Podnosimy ten głos już dzisiaj z gorącym zycze-
niem, aby dotarł do wszystkich członków sjonizmu
i zapanował nad umysłami w chwili poważnej wszech-
władnie.

Dr I. Schwarzbart.

Komisarz kahału „błogosławi”.

„Niema złego, co by na dobre nie wyszło”. Roz-
wiązano kahał tarnowski z powodu zlej gospodarki
sjonistycznych w tutejszej Gminie żydowskiej. A najbar-
dziej dokecał panu „przewodniczącemu” nasz Fun-
dusz Palestyński „Keren Kajemeth”, który cieszy
się uznaniem i poparciem wszystkich prawie warstw
narodu żydowskiego, a rządy wszystkich państw cy-
wilizowanych wyraziły już swą sympatię dla celów
tego Funduszu Narodowego.

Ala p. Drowi Silbergerowi fundusz ten spędza sen
z powiek. On wypowiedział wojnę temu funduszowi,
stanie się osławionym na całym świecie żydowskim,
on poprowadzi krucjatę przeciw sjonizmowi, a wtedy
napewno zostanie do wymarzonego od lat celu, —
wtedy zostanie wiceburmistrzem miasta Tarnowa.

Ala cóż, kiedy Żydy go słuchają nie chcą.
Jedni są sjonistami i śmieją się i kpia sobie z an-
tyjsjonistycznych zarządzeń p. przewodniczącego
Tymczasowego Zarządu kahałnego, a drudzy z poli-
towaniem przypatrują się tym wybrakom, które
ostatnio wykazyją, że p. „przewodniczący” stał się
bardzo wojowniczym.

A że p. Dr Silberger jest prowodyrem „ortodoksji”,

wieć nie ustraszyl się opornych sjonistów i postano-
wił zaapelować do sił wyższych. Skoro Żydy go
opuszczają, skoro jego „ortodoksji” nawet go nie stu-
chają, no — to p. Dr Silberger, który mógł trafić do
miarodajnych czynników tu na ziemi, znajdzie po-
słuch i w niebiosach.

Sposobność do tego nadarzyła się świetna. Pan
Dr Silberger jest bowiem potomkiem kapłanów i jako
taki ma przywilej błogosławienia ludu żydowskiego.
Wprawdzie przywilej ten wykonują tylko ci potom-
kowie kapłanów, którzy przestrzegają ściśle wszyst-
kich bez wyjątku przepisów religijnych, ale p. Dr
Silberger, który i kołetem niewprawnym nie gardzi,
nie uważa na takie „przesady”.

Jak długo w Tarnowie mieszkają Żydy, nie było
jeszcze takiej maskarady, jak podczas tegorocznego
święta Pesach. Do Wielkiej Synagogi zawitał on sam...
pan przewodniczący Tymczasowego Zarządu Gminy
żydowskiej w Tarnowie. Przybył, by odprawić przy-
padające na ten dzień modły kapłanów, — by, jako
potomek tych kapłanów, błogosławił lud żydowski.

Co w duszy sobie myślał — pan Dr Silberger, o
tem wykazywał jego śnieżno-białe ponoczozy, które
przyszył na czas błogosławienia.

A gdy przyszedł moment rozpoczęcia modłów ka-
płańskich, głos p. Dra Silbergiera był najdonioślejszy.
I modlił się w duchu ludu żydowski w Tarnowie.

Wziął recę do góry.

Błogosławił wszystkich sjonistów.
Błogosławił Dra Spanna.
Błogosławiał wszystkich swoich wierzycieli.
Dr Silbiger nas błogosławił, a my się modlimy:
„Boże, strzeż nas Panie przed takimi potomkami kapłanów!”

Pan Dr Silbiger w bóznicy w białych pończochach jako udzielający Żydom błogosławieństwa potomkom kapłanów, zareprezentował się jako prawdziwy prowodny „ordokodoks”. Jest to niemała zaskąda, „chasydy” z „Agudy” i „Klaus”, którzy zawsze byli w kłopotach z powodu tego, że ich dowódcą, potomek kapłanów, przewodniczący Tymczasowego Za-

radu Gminy żydowskiej, nie bardzo kwapił się do wykonywania praktyk religijnych.

Podobno są czynione teraz starania, by nasz potomek kapłanów raczył przyjąć zaproszenie do odpowiadania następnych modłów kapłanów w „Klaus”.

Nie szkodzi, panowie z „Klaus”. Mogłicie zaprosić do „Klaus”, na zgromadzenie przedwzburze różne „wielkości”, to możecie zaprosić p. Dra Silbigera, by was, jako potomki kapłanów, pobłogosławił.

Byleby tylko nosił białe pończochy.

Doprawdy, możnaby rzyć ze śmiechu, gdyby to wszystko nie było zarazem tak smutnem.

Potomek Izraela.

Nie tędy droga!

Z kół mizrachistycznych otrzymujemy następujący artykuł dyskusyjny:

Rozgoryczenie i wzburzenie wśród uczciwych myślicieli Żydów, nawet niejonistów, z powodu wybrków protegowanej ostatnio Agudy, jest rzeczą zrozumiałą, tak, że każdy odczuwać musi nie tylko wstępl, ale też palący wstyd i dotkliwy ból na widok metod i drogi rozplitkowanej ortodoksyjnej Agudy.

Mimo wszystko jednak, albo może właśnie w chwili największego rozplitkowania, winniśmy nie dać się porwać naszym chwilowym uczuciom, lecz zachować zimną krew, należy sprawy rozważyć w świetle zdrowej logiki i myśleć kategoriami sjonistycznymi.

Otóż z tej drogi, w chwili zrozumiałego zresztą unięsienia, zdawał się zejść p. Dr Merz w swym artykule „Burza w szklane wody” (w Tyg. Żyd. Nr. 12), w którym autor zaleca organizacjom sjonistycznym stosowanie bojkotu względem ortodoksów z pod znaku Agudy, w kierunku niezawierania z nią żadnych bloków wyborczych, przyczem sam, autor powołuje się na analogiczną uchwałę frakcji Hitachud.

Nie zamykając wcale oczu na polityczne „środki” i sztuczki Agudy w ostatnim czasie i nie starając się bynajmniej takowe pomniejszyć, musi się atoli stwierdzić, że organizacja sjonistycznej z racji swego światopoglądu i głębokiej treści idea, absolutnie nie wolno w zasadzie uznać organizacji o charakterze religijnym za bezwzględnie wroga, z którą żadne układy, ugody i bloki nie śmiał być zawierane. Religijność bowiem żydowska w najistotniejszym pojęciu oznacza: wychowanie i wyżywianie się w tradycji żydowskiej, oraz przesłankie naszej rozległej, kilkuletniej rodzinnej kultura i to w jedynym jej języku hebrajskim.

A takiej ortodoksji, przy największych nawet błędach politycznych i taktycznych nie można odsądzić od prawdziwego, bo naturalnego nacjonalizmu żydowskiego, choćby się sama do tego pojęcia w szacie nowoczesnej nie przyznawała.

Udowodniono już wielokrotnie, że religia i nacjonalizm żydowski stanowią organicznie nierozłączną całość. Należy sobie też uprzytomnić, że sjonizm wykuł swoje kardynalne zasady właśnie z religii, czyli z przesłanki żydowskiej. Czem bowiem tłumaczyć są nasze spżowe aksjomaty, jak Erec i język hebrajski, stanowiące ałę i omęgę naszego programu, a nawet tak drugorzędne rzeczy, jak godło sjonskie (Magen Dawid) i niebiesko-białe barwy narodowe, jeśli nie nasze usłowne tradycje? W ten też sposób można zrozumieć to zawzięte stosowanie najbezwzględniejszych represyj wobec sjonizmu i języka hebrajskiego przez Sowietów, które jednocześnie odnawia się życiowości do jidyszizmu i wspierają go nawet jako ruch narodowy, albowiem ten ostatni nie ma żadnej łącz-

Pies a... księżyce.

W miasteczku nie ma prawie dziecka, któreby nie znało wielkiego, białego, o czarnych plamach psa, który zawsze kręci się między sklepami i łatkami, czekając na sposobność porwania jakiegoś odpadku mięsa. Stałego źródła pożywienia pies ów nie ma, gdyż nie należy do żadnego właściciela. Żyje tylko z porwanych kęsów. Pochodził on wprawdzie z rodziny rasowych psów, które spokojnie żyły na dworach pańskich, lecz on sam — niewiadomo z jakich przyczyn — zeszedł „na psy”. Zbytchnem podkreślać, że sprawa pożywienia naszego psa w owym miasteczku stanowi dlań ciężką kawał pracy. Podczas dnia uzyskanie jakiegol kęsa na zaspokojenie głodu jest wprost nieprawdopodobnem. Natomiast wieczorem, gdy się ściemnia, udaje mu się czasem porwać jakąś bułkę, kawał mięsa lub inny jakiś pokarm na zaspokojenie swego psiego żółłodka, który to pokarm pożywa gdzieś w jakimś ciemnym kącie.

Zrozumiałą jest rzeczą, że pies ów jest strasznie oburzony na księżyce, przeskakujący mu w pracy. Zaledwie bowiem pies doczeka się ciemności, która mu umożliwia porwanie jakiegol pokarmu na zaspokojenie docukującego głodu, to jakby na przekór zjawia się księżyce, oświetlający całe miasto jasnym

ności z tradycją i przesłanką żydowską, podczas gdy w sjonizmie z językiem hebrajskim dopatrują się wyrażnych cech, tak im niemiastwicie tradycje religijne.

Jakże więc winna być nasza taktyka wobec ortodoksów z pod znaku Agudy? Nie bojkot, nie zawzięta nienawiść lub pogardliwa ignorancja względem, lecz taktyczne odpowiadanie jej atakom, przy jednoczesnym niesieniu i jej własne szeregi kagańca uświadomienia narodowego, planującego ogniem naszego wielkiego ideału sjonistkiego, albowiem ortodoks stanowiąca zawsze i nadal stanowić będzie to niewyczerpany i nieocenione źródło naszych nalepnych boćowników.

A więc walka sjonizmu z ortodoksą winna polegać na zasadzie: nie przeciw niej, lecz wśród niej, celem jej pozyskania.

W.

אתחברנו, חבר הועד יוסף גורן לאירושית את העלמה מרת נחמה מנדלבוים מנבי-סונטש, או מברכים בברכת מלא טוב. אתי דרכם צלחה רופו לא שר ועשר.

ברכות מאליפות ומזל טוב חמה לחברנו, מוכר-ראשי הסתדרות יוסף גורן לבואו בביתו הארושיני עם העלמה מרת נחמה מנדלבוים מנבי-סונטש, יח כשרים קעור-על וטובו לחי אשר והצלחה חרות ורעה.

גרגלי בוא, חברנו יחיק והאחב יוסף גורן, בבית הארושיני את העלמה מרת נחמה מנדלבוים מנבי-סונטש או מברכים אתה בברכת מוש לבבית, יחך שהי דרך סוגה בשושנים ועודך מחור.

חברין: צבי שטוס, שמואל זאב, זאב רפפורט, ונו גלב קמח רחבע, יוסף פייטל, ולי שייף.

חברנו יוסף גורן! לאירושית את העלמה מרת נחמה מנדלבוים מנבי-סונטש או מברכים אתה בברכת מוש לבבית, יחך שהי דרך סוגה בשושנים ועודך מחור.

Podziękowanie.

WP, Drowi J. Feigowi i WP, Drowi Ch. Weissowi za wyleczenie mnie z poważnej i długotrwałej choroby wyrażam tą drogą najserdeczniejsze „Bóg za!”

Hela Mahler z rodzina.

światłem. Jeśli więc udaje mu się porwać jakiś kawał mięsa, pędzi za nim reżnik z pałą w ręku, a on, biedny pies, niema gdzie się ukryć ze swą zdobyczą, gdyż złośliwy reżnik przesuwa go, aż w końcu dostaje on porządnie w skórę od reżnika, zaś mięso musi porzucić i głodny ucieka, ile mu sił straczy.

Nasz pies wciąż się zastanawiał nad sposobami pozbycia się księżyca, aż wreszcie postanowił wypędzić go z miasteczka. „Czy mało miast jest na świecie? Dlaczego — pyta się pies — księżyce uwziął się na nasze miasto i uniemożliwia mi życie?” I odradu przyszedł do zrealizowania swej decyzji i wszczął atak na księżyce. W jasną noc księżyce, w połowie miesiąca, gdy uparta czarownica najbardziej mu dokuczała, zaczął on szczeleć i skakać z ciałych sił przeciw księżycowi. Księżyce jednak nie przejmował się zbytnio oburzeniem psa i pozostał na miejscu. Pies jednak nie zaniechał swego planu. Co noc odnawiał swój atak z niesłabnącą energią i rozmachem.

Po kilku takich atakach nocy nasz pies paważył, że księżyce ulega powoli pod wpływem jego ataku, gdyż zjawia się trochę później, jest trochę mniejszy i nie drażni już tak bardzo swem rażącym światłem. Pies swobodnie odetchnął. Już mógł ponownie kawał mięsa i zbiec, mógł już polknąć roz-

Z bagienka kahalnego.

Pensja dla pana komisarza kahalnego?

Ze sier „zajnamionych” dobrze z obecnymi rządami Gminy żydowskiej w Tarnowie donoszą nam, że p. Dr Zygmunt Silbiger czyni usilne starania u władz nadzorczych, aby — podobnie jak to ma miejsce u komisarzy gmin miejskich i kas chorych — przyznano także i jemu, specjalne wynagrodzenie miesięczne, a to za wykonywanie przezeń poruczonego mu urzędu Przewodniczącego Tymczasowego Zarządu Gminy wyznaczonego w Tarnowie, a jak nas słuchy dochodzą, uwiecznione być mają starania p. Dra Silbigera w tym kierunku przedsięwzięte po-myślnym skutkiem, gdyż istnieją pono widoki, że Wojevodztwo przyzna Drowi Silbigerowi z funduszu kahalnych miesięczną pensję w kwocie 700 zł.

O ile te wiadomości polegają na prawdzie, to należałoby tej myśli p. Dra Silbigera tylko przykła-snąć i życzyć jak najrychlejszego jej zrealizowania.

Przyznając pensję miesięczną p. Przewodniczącemu naszej Gminy wyznaczonego obciążałoby wpraw-dzie trochę naszą i tak niezbyt pełną kasę kahalną, ale za to wyszłoby to na korzyść nietylko Dra Silbigera, ale także i Kahalu samego, skoro wierzyciele p. Dra Zygmunta Silbigera uzyskali fundusze na zaspokojenie należących im się od Dra Silbigera pre-tensji i nie mieliby potrzeby — podobnie jak to miało miejsce ubiegłego piątku — przeprowadzać egzekucji u p. Dra Zygmunta Silbigera, aż w samej kahalnej kahalnej w godzinach urzędowych i w ten sposób przeskadać mu w należytym wykonywaniu jego urzędu komisariskiego, a tak samo unowolniby to jego przyjaciół politycznych od obowiązku zbyt częstego starania się o fundusze dla uzyskania pieniędzy na zastanowienie lub chociażby tylko na tym-czasowe wstrzymanie prowadzonych przeciw p. ko-misarzowi egzekucji.

Bunt przeciw Drowi Silbigerowi w „Beth Hamidrassz”.

„Beth Hamidrassz” jest destem modlitwy, tak, jak wszystkie inne bóznice, z tą tylko różnicą, że miejs-ści się on w budynku, będącym własnością Gminy żydowskiej. Bóznica tą zawiadywał pp. Izrael Kohn i Józef Sza’e Mann. I wszystko skoń swym normal-nym trybem. Modlono się tam i kształcono w świętych księgach. Ofiarni pobożni Żydzi dostarczali środków na pokrycie bieżących wydatków, a zarząd-cy kierowali agendami Beth Hamidrasszu ku zadowo-leniu wszystkich członków, którym co pół roku, a mianowicie przed świętem Pesach i świętem Sukkot zarządcy przedkładał szczegółowy wykaz dochodów i rozchodów.

I wszystko było w porządku, aż... p. Dr Silbiger objął rządy nad „religią”. Gmina żydowska, Obejmując rządy, p. Dr Silbiger zabrał się z zapalem do „radosnej twórczości” uporzadkowania bóznicy, a między innemi i „Beth Hamidrasszu”.

Pospały się więc komisariske rozkazy. Pan ko-misarz zaplanował nagle taką religiozność, że zaczęło go interesować wszystko, co się dzieje w „Beth Hamidrasszu”. A więc jakie księgi, rodady, — jacy członkowie, a w szczególności, czy tam niema wpły-wów sjonistycznych i czy przypadkowo nie ofiaruje się tam na Fundusz Narodowy. I w tym celu zażądał przedłożenia sobie wykazu członków i ksiąg ka-sowych. Ponieważ zarządcy „Beth Hamidrasszu” do-tychczas w sprawach zarządu bóznicy mieli zupełną autonomię, przeto nie poddali się „rozkazom” pana komisarza i wypowiedzieli mu „posłuszeństwo”, do którego zresztą nie byli zobowiązani.

Pana Dra Silbigera zainteresowało szczególnie, na jakie cele ofiarowuje się datki w bóznicy, a zarządcy

koszną tę biesiadę, nim zniezwadżony księżyce wy-stępował ze swego ukrycia. Czuł się jakby w raju.

Pierwsze zwycięstwo dodało psu otuchy i odwa-gi. Z wzmoczną wielością kontynuował co noc swej atak na księżyce. Księżyce cofał się coraz bar-dziej, aż wreszcie znikł zupełnie bez śladu.

Taka jest walka psa, który nie wie i nie zna re-gularnego miesięcznego obrotu księżyca. Z końcem każdego miesiąca zdaje się psu, że już pokonał wroga. Po krótkim jednak czasie musi on na nowo wszcząć walkę, gdyż chwilowo zaćmiony księżyce znów się rodzi.

Godny polowania jest doprawdy ten malomia-steckowy pies. Szarpie i wścieka się bezskutecznie, gdyż ciemne noce mijają, a... księżyce pozostaje księ-życem.

P. S. Wybac mi Pan, Panie Redaktorze, Muszę Pana poprosić o przysługę. Proszę łaskawie upo-koić swych czytelników sjonistycznych, zaniepo-kojonych zapewne z powodu ataku komisarza kahal-nego na Żydowski Fundusz Narodowy. Proszę im po-wiedzieć, że ciemno jest tylko w ostatnich dniach miesiąca, ale faktycznie sjonizm pozostaje sjoniz-mem, Fundusz Narodowy — Funduszem Narodo-wym, a... Chermom.

Już nadeszły

losy I-szej Klasy 23-ciej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej.

Towarzystwo Eskontowe w Tarnowie

ulica Goldhamera L. 4.

„Beth Hamidrassu” są zdania, że nie należy do uprawnień komisarza kahalnego kontrolowanie wewnętrznych agend zarządu bóżnicy, która zresztą utrzymuje się z własnych funduszy i od Gminy żydowskiej żadnych zgół funduszy nie otrzymuje.

W tym też duchu wystosowali zarządy „Beth Hamidrassu” list do komisarza kahalnego, w którym to liście zakomunikowali mu, że rozkazów jego nie myśla wykonać, a co do kontroli kasowej, to podano do wiadomości p. komisarzowi, że może przyjść do „Beth Hamidrassu” i przeglądać odnośnie bilans i księgi kasowe, które są dla każdego dostępne i widoczne. Na znak zaś protestu przeciw zbyt komisarzemu traktowaniu zarządów bóżnicy przez przewodniczącego Tymczasowego Zarządu Gminy żydowskiej, pp. Izrael Kohn i Józef Szaja Mann podali się do dymisji.

Postępowanie to naszego osławionego już komisarza kahalnego wywołało wielkie oburzenie wśród wszystkich członków „Beth Hamidrassu”. Panowie Kohn i Mann są wprost obelgani przez delegację różnych grup modlących się w „Beth Hamidrassu”, które wyrażają im uznanie za ich dotychczasową działalność i godne zachowanie się wobec „nowego obręczy religijności”.

Zarządy „Beth Hamidrassu” mimo prób i błagań nie chcą objąć z powrotem swych stanowisk, które zajmowali z pożytkiem dla „Beth Hamidrassu”.

Niektórzy panowie z Wielkiej Synagogi mogliby wziąć sobie przykład, jak pobożni i religijni Żyd reagują na ataki na bóżnicę ze strony niepowołanych jednostek, które swem postępowaniem wprowadzają zamęt i waśnie do bóżnicy.

Krucjata na Żyd. Fundusz Narodowy.

Z wielkim tupetem zabrał się nasz komisarz kahalny do tępienia sionizmu. Zapalał patologiczną wprost nienawiść, szczególnie ku Żydowskiemu Funduszowi Narodowemu. Ten fundusz miał być pierwszą ofiarą jego krucjaty antysionistycznej.

Rozpoczął p. „przewodniczący” od zakazu zbierania datków na Keren Kajemeth w Nowej Synagodzie we formie ofiar przy odczytywaniu Tory.

I padł też odnośny rozkaz, wydany zarządcom synagóg. Wprawdzie niektórzy z nich z natury tchórzliwi wzięli sobie do serca ten zakaz, ale oburzenie wszystkich prawie członków synagóg było tak wielkie, że komisarz kahalny musiał na własne oczy przyspotać się, jak nasz referent Funduszu Narodowego p. Henryk Fluhr w ostatnie dni Pesach zignorował „zakaz” komisarza i z dumą pełnił posadech odczytywania Tory swe obowiązki sionisty na rzecz Żydowskiego Funduszu Narodowego.

Kleska p. Dra Siligera była drugą. On — w aureoli białych agudowych pancerzy rzucił „Chejrim” na Żydowski Fundusz Narodowy, a na to Żydzi, zwykli obywateli, wcale niesionicy, ofiarowali hojną dłoń na ten „wykrytek” Funduszu Narodowego. Suma, która po tym zakazie padła na Fundusz Narodowy, przekroczyła tym razem zwykłe przy takich okolicznościach ofiarowane kwoty.

Opuścił go nawet jego najbliżsi przyjaciele polityczni, pp. Dr Mütt i Artur Margulies, którzy również ofiarowali pewne kwoty na ten fundusz.

A gdy ludność żydowska dowiedziała się potem o tym najgłośniejszym zwycięstwie p. komisarza kahalnego w następnym dniu świątecznym, t. j. w ostatnim dniu Pesach, zebrała się w nowej Synagodzie niebawoma dotąd liczba modlących się Żydów, tak, że Synagoga była pełna, a p. Dra Siligera odeszła ochota przeferowania swego zakazu.

Zbierano na Fundusz Narodowy na przekór komisarzowi kahalnemu.

Podobno p. komisarz kahalny ma w odpowiedzi na powyższą demonstrację przeciw niemu przeprowadzić na przyszłość dokładną kontrolę modlących się w Nowej Synagodzie. Ale do tego czasu będziemy nadal pracowali dla Keren Kajemeth!

Prawda o Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Tarnowa.

Sprawa wyboru nowej Rady i Zarządu tut. Komunalnej Kasy Oszczędności dotychczas nie jest załatwiona. Tymczasowy Zarząd miasta Tarnowa wybrał wprawdzie 15 członków Rady Kasy, lecz z tych ks. Müttal Mysor i ks. Prałat Mazur wyboru nie przyjęli, zaś czterech innych wybranych członków Rady musi ustąpić, ponieważ są dłużnikami Kasy, względnie grzeźbicielami jej dłużników. Zachodzi zatem potrzeba wyboru nowych 6-ciu członków Rady Kasy.

Penieważ ks. inf. Mysor i ks. prał. Mazur wy-

Adwokat Dr. HENRYK BLUMENFELD otworzył kancelarię w Tarnowie przy ul. Goldhamera 2

boru nie przyjęł, do czego niewątpliwie mieli uzasadnione powody, a bez udziału duchowieństwa w Radzie i Zarządzie Kasy nie da się pomyśleć dalszego prosperowania Kasy, co i niektórzy tutejsi działacze B. B. W. R. uznają, — prowadzone są między p. komisarzem miasta a duchowieństwem dalsze układy, których celem jest skłonienie ks. inf. Mysora i ks. prał. Mazura, by nadal pozostali w Zarządzie, względnie Radzie Kasy, a w szczególności celem tych układów jest dalsze duchowieństwem satysfakcji za to, że zwolnili już w swoim czasie na czwartek 26 marca b. r. posiedzenie starej Rady Kasy przez jej przewodniczącego ks. Dra Lubelskiego nie doszło do skutku, a to jedynie wskutek stanowiska, zajętego w tym kierunku przez Tymczasowy Zarząd miasta.

Ponieważ, jak się dowiadujemy, ks. inf. Mysor bawi obecnie w Warszawie i bierze udział w ważnej konferencji duchowieństwa z sferami rządowymi w sprawie zwrotu kościołów przez rząd w myśl konkordatu majątku nieuchernego, — nie należy się przeto spodziewać załatwienia tej sprawy przed 20 kwietnia b. r.

W sprawie obsady członków Zarządu, a w szczególności posady referenta hipotecznego i przewodniczącego Zarządu Kasy, chodzą po mieście różne, sprzeczne i wprost niemiernowierne wieści.

O stanowiska te, do których wymagane są przygotowanie fachowe, pilność, skrupulatność, znajomość stosunków gospodarczych w mieście i powiecie, a wreszcie dokładna znajomość prawa, ubiegają się około 10 kandydatów, a między nimi są nawet i tacy, którzy żadnego z powyższych warunków nie posiadają, a podobno między kandydatami są i emeryci lub kandydaci na emerytów. Wszyscy oczywiście w myśli hasła „służba dla dobra narodu i ojczyzny”, które to hasło widocznie wedle ich zdania nie przyszykwa dawnym członkom Zarządu od lat kilkunastu tam pracującym.

Na razie nie podajemy żadnych szczegółów tych różnych nieprawdopodobnych wprost kombinacji, jakie pojawiają się w związku z obsadą tych stanowisk. W swoim czasie ujawnimy zabiegi i starania różnych lokalnych „wielkości”, celem zdobycia i Kasy Oszczędności po zdobyciu Ratusza i Kahalu, a po klesce przy uświawnieniu zdobycia T. S. L.

Pozostaje jeszcze do wyjaśnienia, dlaczego stara Rada Kasy Oszczędnej, od czasu ustanowienia komisarza rządowego na Ratuszu nie udawała dotąd żadnych posiedzenia i dotychczas nie załatwiała ani preliminarza wydatków administracyjnych na rok 1931, ani też zamknięcia rachunków za r. 1930, a w szczególności, dlaczego zwolnili już przez prezesa starą Radę Kasy ks. Dra Lubelskiego posiedzenie tejże na dzień 26 marca b. r. odbyć się nie mogło.

O tem szczegółowo innym razem.

Czy to prawda?

Wiadomo jest rzeczą, że Gmina miasta Tarnowa jest udziałowcem Krakowskiej Spółki Kamieniołomów. Z kół dobrze poinformowanych donoszą nam, że p. wicekomisarz miasta Dr Mütt otrzymuje od tejże Spółki corocznie tantiemę w kwocie 2000 zł. Jeżeli pogłoska ta jest prawdziwa, to zapytujemy się p. komisarza miasta, z jakiego tytułu Spółka Kamieniołomów wypłaca tantiemę p. Drowi Müttowi, skoro udziałowcem jest Gmina miasta Tarnowa, a nie p. Dr Mütt.

Spodziewamy się, że miarodajne czynniki wyjaśnią powyższą sprawę, a w szczególności, że p. komisarz miasta poinformuje opinię publiczną, ile prawdy mieści się w powyższej pogłosce.

W sprawie wymiaru podatku obrotowego.

Celem poinformowania rzeczoznawców i członków komisji szacunkowej dla podatku obrotowego o rzeczywistym stanie dochodowości i obrotowości przedsiębiorstw kupieckich, wydział Stowarzyszenia Kupców zbiera odpowiednie materiały. W tym celu uprasza zainteresowanych płatników, by podali cyfry wymierzonego podatku obrotowego za rok 1928 i 1929.

Blizszych informacji udzieli codziennie, prócz piątku i soboty, sekretariat Działu, między 7 a 8 w.

Troski „Hasła”

Gmach b. sądu okręgowego ma podobno wartość zabytkową. Z tego powodu toczą się pertraktacje między Zarządem miasta a właścicielem tego gmachu w sprawie wykupienia go i urządzenia tam biur magistratkich.

Wszystki byłoby więc w porządku, bo skoro miasto ma dużo pieniędzy na zakupno zabytków, to wydatek taki jest bardzo chwalenby.

Ale „Hasło”, organ sympatyzujący tak bardzo z ortodoksyjną „Agudą”, w którym nawet Tymczasowy Zarząd kahału tarnowskiego ogłasza wszystkie swoje komunikaty i ogłoszenia, przytacza inny jeszcze argument, mający uzasadnić konieczność wykupienia gmachu sądowego.

Oto w numerze 14 „Hasła” czytamy: „Specjalnie duchowieństwo winno w całej pełni iść miastu na rękę, aby wykupić te budynki dawnego klasztoru z rak niekatolickich”.

Ciekawie jesteśmy, czy „Hasło” jest zawsze tak wrażliwe na te „ręce niekatolickie”.

Jubileusz org. „Hanoar Haiwri”

Organizacja Hanoar Haiwri w Tarnowie obchodziła we czwartek dnia 9 b. m. jubileusz 3-letniego istnienia gniazda. Z okazji tej odbył się w sali Saffa Berura uroczysty wieczór, na który złożyli się akademicy żydowszczyzna i wiecownicy. Akademicy zaigali w imieniu Patronatu nad org. Hanoar Haiwri tow. Dr S. Spann, poczem obedi odpiewali „Hatikwę”. Następnie przemawiał prezes komitetu lok. org. sjon. tow. Chaim Neiger, który w pięknej mowie przedstawił ideologię stam-sionizmu i znaczenie młodzieży w ruchu sjońskim. — W imieniu resortu młodzieży, tow. H. Spielman składał gniazdu życzenia pomyślności na jego nowego okresu pracy, — w końcu przemówił z ramienia kierownictwa org. Hanoar Haiwri brat Cwi Z., który zobrazował przyczyny powstania naszego ruchu, przytoczył aktualne zagadnienia sionistyczne. — W dalszym ciągu odbyła się wiecowniczo, urządzona starami plutonu „Bilu” z II. gdu, która wypełniła: słowo wstępne, odegranie kilku sztuk i żywy dziennik.

Dwudzienną uroczystość jubileuszową zgromadziła w sali Saffa Berura liczną publiczność, wśród której przeważała zorganizowana młodzież sionistyczna.

Arjeh.

Dla Gospodyń.

Wiadomo, że fabryka perfum i mydeł toaletowych „ELDORADO” wyrabia nowe, specjalne, subtelne, perfumowane mydło do prania, wywołała za interesowaniem wśród ludności tarnowskiej.

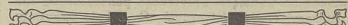
Znane i powszechnie używane mydło ludołowniczkie wystawilo firmie „ELDORADO” najlepsze świadectwo. Wyroby jej bowiem są nitylko o 50% tańsze, lecz przesiągają one i pod względem jakości wszystkie inne tego rodzaju fabrykaty.

Nowe mydło do prania firmy „ELDORADO”, wyrabiane jest z najlepszych tłuszczów, bez jakichkolwiek ostrych i szkodliwych domieszek.

Bez wielkiego wysiłku czysci ono świetnie bieliznę, nadając jej przytem przyjemną woń kwiatów. Ze względu na pierwszorzędne surowce, z których mydło to jest wyrabiane, jest ono też znacznie wydatniejsze, a tam, samem i tańsze.

O dobroci mydła do prania „ELDORADO” każda gospodyni przekonana się może po pierwszej malej próbie. [pl.]

„ELDORADO” — Tarnów, Bóżnica 5.

Dla obecnej mody

najstosowniejszy pas biodynamiczny lub całość gorsetowa

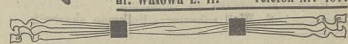
„EWA”

polica

salon gorsetów

J. Geldzähler, Tarnów

ul. Wałowa L. II. — Telefon Nr. 467.

Dokończenie wykazu akcji purimowej.

Po 10 zł: Dr Schönfeld.
Po 6 zł: Schürwetter Izak.
Po 5 zł: Inz. Balsam H., Gans Emil, Holländer Henryk, Ullman Herman, Dr Fink Ignacy, Dr Goldstern, Inz. Leuchter.

Po 3 zł: Klein Samuel, Dintenfuss W.
Po 2 zł: Jortner, Dr Offner, Klein Salomon.
Po 1 zł: Maschler J., Schiff, Dr Neuman, Pilzer, Körner, Ketz, Bergman.

Złota Księga: Org. Hanoar Haiwri 36.20 zł., Org. Brith Trumpeldor 23.15 zł.

Skarbonki kieszonkowe: „Echa” 31 zł., N. N. 27.50 zł., Gross Hela 2.06 zł.
Ogólny wykaz za miesiąc marzec: skarbonki kieszonkowe 100.98 zł., znaczki i telegramy 160.85 zł., służby 6.75 zł., drzewka 62.37 zł., Purim 525.10 zł., Ndarim 91 zł., Złota Księga 215.24 zł. — Razem 1162.29 zł.

We wtorek dnia 21 b. m. o godz. 7.30 wieczór odbędzie się w kancelarii Sali Berury planarne posiedzenie, celem ukonstytuowania się komisji K. K. L., na której zaprasza się delegatów poszczególnych frakcji.

Z okazji żarczyn WP. Reški Marguliesówny z WP. Bernardem Hantem z Przemysła, serdecznie gratuluja
Tulek Keller, Dolek Tielensbrun.
Tarnów, w kwietniu 1931.

Kupiectwo a obecne położenie gospodarcze.

[mk] W związku ze wzmocnioną działalnością Stowarzyszenia kupców przyjechał do naszego miasta radca Izby przem.-handlowej p. Rafał Pfeiffer z referatem na podany w nagłówku temat.

Przed leżnie zebraną publicznością w przeszło godzinnych wywodach rozstrząsał referent obraz dzisiejszego ciężkiego kryzysu gospodarczego i wytworzonego nim katastrofalnego położenia kupiectwa, które stało tuż nad brzeżem przepaści, zniszczone i pozbawione lepszej nadziei na przyszłość.

Etatyzm, przerost biurokracji, system podatkowy, który podcina żył same korzenie życia gospodarczego i wiele, wiele innych znanych dostatecznie każdemu bolączek, doprowadziły do tego stanu. Dopóki w tych dziedzinach nie nastąpi poważniejsza reforma, dopóki o poprawie stosunków ekonomicznych nie ma co marzyć.

A jednak powiada p. radca Pfeiffer — nie wolno kupiectwu zalać rąk i biernie przypatrywać się rozwojowi wypadków. Nie można w czasach, gdy liberalizm gospodarczy jest w agonii, liczyć na samo-ukaztowanie się stosunków. Kupiectwo bowiem może się pewnego pięknego poranku znaleźć między młotem a kowadłem, mając z jednej strony potężny etatyzm państwowy, a z drugiej skartelizowany przemysł, popierany również przez państwo.

Jednym zaskakiwacem jest tylko silna organizacja kupiectwa, która by zwartym frontem mogła się przeciwstawić się zgubnym dla kupiectwa tendencjom.

Na tem referent, nagrodzony przez słuchaczy burzą oklasków, zakończył swe wywody, oparte na licznych faktach i cyfrach.

Walne Zebranie Żw. sionistów rewizjonistów.

W ubiegłą sobotę odbyło się w lokalu własnym przy ul. Gen. Bema Walne Zebranie Związku sionistów-rewizjonistów, przy liczny udział członków. Przewodniczącym dnia został obrany tow. Folkman, poczem tow. Inz. Rosenblatt złożył dokładne sprawozdanie z całorocznej pracy. Z urzędowych przez Zarząd imprez na czoło wysuwa się referat Zabożyńskiego, oraz Zjazd sionistów-rewizjonistów zach. Małopolski. Przed kilku wreszcie tygodniami zdobył się Związek na wyłączenie obszernego pomieszczenia dla organizacyj rewizjonistycznych. Co sobotę odbywały się w lokalu referaty dyskusyjne, które gromadzą coraz większą liczbę słuchaczy.

Następnie sprawozdanie z akcji szeklowej złożył tow. S. Weil, a z akcji Keren Tel-Chaj tow. M. Spielman. Dłuższe przemówienie na temat stosunków lokalnych i pracy organizacyjnej wygłosił tow. M. Schwebel, poczem wywodził się żywa dyskusja, w której zabierali głos tow. M. Leser, S. Weil i M. Spielman. Po udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi, wybrano nowy wydział, w skład którego weszli: Weinbergerowa, Dr Speiser, Inz. Rosenblatt, M. Schwebel, M. Spielman, S. Weil, Folkman, Siedliskier, Löfelfholz, Leser, Braun, Kleppel, Strum, Klein i Weindling. — Na pierwszym posiedzeniu no-wyobraną Zarząd ukonstytuował się następująco: Inz. Rosenblatt prezes, M. Spielman i M. Schwebel wiceprezisi, S. Weil sekretarz, Folkman skarbnik.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Chaim Friedman.

ZAŁEWIE TRZECIA CZĘŚĆ

gotówki potrzebna jest do zakupu aparatu fotograficznego. Karta płatna w ratach do 3 tygodni jak: Zeiss-Ikon, Voigtlander, Ihagee, Nagel i p. Dla oczekujących posiadamy aparaty Zeiss-Ikon 4 1/2 x 6 na płyty i błony plaskie w cenie, łącznie z jedną kasetą Te same aparaty wymiaru 6 3/8 x 9 zł. 21. — Wszelkie przybory fotograficzne stale na składzie.

J. WISTREICH, Tarnów
ulica Goldhamera L. 11.

zł. 13.50

Dział sportowy. TENNIS.

Sekcja tenisowa Samsonu otwiera sezon dnia 20 b. m. Celem propagandy białego sportu wśród młodzieży, udziela się juniorom korty po znaczne niższych cenach w abonamencie. Równocześnie zostano udzielone bezpłatne lekcje tennisu przez instruktora dla początkujących. Wpisy przyjmują co-dziennie między godz. 2-3 i od godz. 8 wieczór p. Ormian w lokalu Towarzystwa.

Walne Zgromadzenie sekcji tenisowej, odbyte we czwartek 2 b. m., wybrało następujący Zarząd: kierownik sekcji p. Fast, zast. kierownika p. Izraelowicz, gospodarz p. Ormian, członkowie Zarządu: pp. Abend, Blumenkrantz i Simche.

KOLARSTWO.

Tarnów-Dąbrowa-Tarnów. Powyższy bieg kolarski odbył się w niedzielę dnia 12 b. m. w iście katastrofalnych warunkach terenowych to też wyniki były stosunkowo niekorzystne: 1) Stec (Metal) 2 min. 58 sek., 2) Wesczyzna (Metal), 3) Argand (Samson).

FILKA NOŻNA.

Bocheński K. S. — Samson 3:1 (1:1).
Inauguracja sezonu mistrzowskiego przyniosła Samsonowi w udziale klęskę, tem boleśniejszą, że była do uniknięcia. Pech, spudlowanie rzutu karne-go, kontuzja bramkarza i nieszcześliwie złożona linia pomocy przyczyniły się do tej zbytecznej utraty obu punktów, które się w dalszym toku mistrzostw bandzi silnie dadzą odczuć. Na wysokości zadania stanęli stosunkowo jeszcze obrońcy Vergusch i Owide, zdobywca wyrównującej bramki z 30 m., oraz Klein w ataku. — Sędziował dobrze p. Wiśniewski.

Metal — Czarni 3:3 (0:3).

Czarni strzelili Metalowi po przerwie 5 bramek, z których dwie nie znalazły potwierdzenia sędziego, dzięki czemu Metal uniknął sensacyjnej wprost porażki. — Sędzia p. Kulczyk nie był wolny od lokalnego patryjotyzmu.

Z. M. S. — Bar Kochba (Dębica) 3:1.

Powyższe spotkanie odbyło się w Dębicy.

Tarnovia — Samson 5:1 (1:1).

Na obu drużynach, występujących w osłabionych składach, znać było jeszcze wyraźny brak treningu. Samson stawiał stosunkowo silny opór i najprawdopodobniej uzyskałby znacznie lepszy wynik, gdyby atak włożył do gry nieco ambicji i ofiarności. W całej pełni zdolności zadawcał jedynie Spielwogel w obronie i Sprung w pomocy. Sędziował p. Kulczyk. Sekcja lekko-atletyczna Z. T. G. S. „Samson” w Tarnowie urządziła w niedzielę dnia 19 kwietnia b. r. o godz. 12 w południe

II. Ogólny polski bieg na przełaj

na trasie około 3500 metr. o puchar wędrowny. Start i meta na boisku Z. T. G. S. Samson za ogrodem strzeleckim.
Puchar broni p. Goldfinger (Makkabi, Kraków).

Komunikaty.

Org. Tarbut. W sobotę 18 b. m. o godz. 8 wieczór odbędzie się w lokalu ochronki żydowskiej przy ul. Goldhamera posiedzenie wydziału. Wywiza się wszystkich towarzyszy, którzy wzięli błądźki z legitymacjami do zwrotu pieniędzy lub błądźków.

W niedzielę 19 b. m. o godz. 7 wieczór odbędzie się w lokalu ochronki żyd. zebranie członków, celem wyboru delegatów na konferencję krajową. Pró-gno głosowania przysługuje tylko tym członkom, którzy wykupili legitymację, które można będzie jeszcze nabyć przed zgromadzeniem w cenie 50 gr.

Seminarium z filozofii, prowadzone przez tow. Weinberga, odbędzie się z powodu walnego zebrania dopiero w niedzielę 26 b. m.

Zjazd okręgowy. W niedzielę 19 b. m. odbędzie się w sali szkółki Barona Hirscha zjazd okręgowy org. Mizrach.

Zgromadzenie publiczne. W niedzielę o godz. 7.30 odbędzie się w lokalu org. Mizrach przy ul. Lwowskiej 4 zgromadzenie publiczne. Referować będą: Rabin Klieger, Rabin Helsen i Dr M. Markus.

Kapali. W niedzielę 19 b. m. o godz. 9 wieczór posiedzenie Zarządu w lokalu Gordonji.

„Wizo”. W sobotę 18 b. m. o godz. 6 wieczorem odbędzie się w lokalu Wiza pogadanka. O licznę ja-

wienie się członków uprasza Wydział. Goście mile widziani.

Wiosenne przedstawienie dla dzieci i młodzieży odbędzie się stariam Stow. Opieką nad żyd. młodzieżą skautową „Haszomer Hacairi” w niedzielę dnia 19 b. m. o godz. 3 popoł. w sali Sokola z bogatym i urozmaiconym programem. — Bilety w cenie 1.50 zł. i 1 zł. dla starszych, a 75 gr. dla dzieci i młodzieży wcześniej do nabycia u p. Fenichla (Walowa).

Staraniem stow. „Perec” odbędzie się 18 b. m. o godz. 3 popoł. w sali Domu Robotniczego uroczysta akademka ku czci wielkiego poety I. L. Pereca z okazji 16-tej rocznicy śmierci jego. Wskład programu uchodzą referaty, chór z orkiestra.

Kto elegancko i tanio chce się ubierać
niech spieszyc oglądać najnowsze piękne modele
placzy, kostjumów i bluzek
wiosennych i letnich w znanej firmie

M. Süsler

Tarnów, ul. Krakowska 23.

Telefon Nr. 152.

Solidna obsługa! Ceny konkurencyjne!

„POL-SHIELD”

Fabryka sztyłów emalowanych i wyrobów metalowych

BIAŁA koło BIELSKA

Sp. z o. o.

FABRYKA BIAŁA, — LESZCZYNY 2.

Poleca napisy i sztyły emalowane po cenach konkurencyjnych.

Generalny zastępca

ARTUR POLANECKI

Tarnów, Koltataja L. 10.

Zamówienia przyjmuje

„START”

Walowa L. 4.

MODNIE I TANIO

wykonuje

wszelkiego rodzaju ubiory męskie z własnego i dostarczonego materjału tylko

I. Osterweil, Tarnów

ul. Lwowska 7. — Telefon Nr. 425.

Warunki dogodne.

ZAKŁAD KRAWIECKI

M. SEIDENA, Tarnów

Walowa 9.

poleca

najmodniejsze towary krajowe i angielskie. Wykonuje się wszelkiego rodzaju męskie ubrania szybko i starannie według najnowszych żurnali z własnego oraz dostarczonego materjału.

Ceny konkurencyjne.

Warunki dogodne.

H. EDER, Tarnów

ul. WAŁOWA L. 28

poleca na sezon letni

wyroby skórzane, najmodniejsze torebki, parasolki oraz artykuły kosmetyczne i galanteryjne po cenach najniższych.